

Koprivnički časopisi 20. stoljeća u Zavičajnoj zbirci knjižnice Muzeja grada Koprivnice

BOŽICA ANIĆ

Rad se bavi časopisima koji su izlazili u Koprivnici tijekom 20. stoljeća. Predstavljani su rezultati pretraživanja bibliografskih baza podataka i ostalih dostupnih izvora kroz pregled časopisa za koje je utvrđeno mjesto izlaženja ili tiskanja Koprivnica. Uz naslov i ostale identifikacijske podatke, pregled otkriva i zanimljivosti iz „života“ časopisa, koji često nije bio dugog vijeka, kao i nastojanja izdavača da časopis što duže održe na životu. Časopisi kratkog vijeka najlakše se izgube i nestanu pa ih je teško prikupiti i sačuvati kao komplete. Stoga su neki od naslova, kao i njihovi malobrojni primjerci, sačuvani u Muzeju grada Koprivnice (u jednom primjerku) i doista predstavljaju unikate. Poglavitno se to odnosi na časopise koji su izlazili do Drugog svjetskog rata, razdoblja u kojem je najveću ulogu u stvaranju časopisa odigrao Vinko Vošićki koji je, u želji da obogati društveni i kulturni život grada i šire okolice, pokazao neobičnu upornost tražeći uvijek iznova sadržaje i teme kojima bi pobudio interes sugrađana. Nakon zamlanjanja jednog naslova neumorno je pokretao nove, bezuspješno pokušavajući zadržati pažnju čitatelja. Kao posljedica toga tiskan je niz naslova koji nisu izlazili duže od dvije godine. Za razliku od prvog dijela rada koji donosi pregled i uvjete u kojima su nastajali koprivnički časopisi, drugi dio kroz modificirani kataloški zapis, donosi prikaz fonda koji se čuva u Muzeju grada Koprivnice. Osim obavijesne funkcije, funkcija ovog dijela prikaza je svojstvena svima baštinskim ustanovama, a to je čuvanje. Čuvati se može jedino pravilnom i sustavnom zaštitom za koju se moraju osigurati potrebna sredstva. Ukoliko ona izostanu, trajnost građe postaje upitna.

Ključne riječi: časopisi, koprivnički časopisi, zbirka, zavičajna zbirka, Muzej grada Koprivnice

1. Uvod

Posebnu vrijednost knjižničnog fonda u Muzeju grada Koprivnice čine **serijske publikacije**,¹ poglavito one koje su nastajale unutar zavičajnog kruga pa kao takve predstavljaju bogat izvor raznovrsnih informacija iz života lokalne zajednice. Pri tome, valja razlikovati informacije koje donose novine od onih koje donose časopisi ili neka druga vrsta serijskih publikacija. Novine se, primjerice, uglavnom bave tekućim zbivanjima,² dok časopise ona ne zanimaju, već se posvećuju drugačijim temama³ – od općih do stručnih. Ovisno o pristupu obradi građe, načinu na koji će se o njoj pisati te krugu čitatelja kojima su namijenjeni, mogu biti popularni, stručni ili znanstveni. Nadalje, časopise od novina razlikuje učestalost izlaženja, a kao razlikovni element ponekad može poslužiti format. Upravo ove razlike, što ih donosi knjižničarski aspekt, jasno razdvajaju ove **dvije vrste serijskih publikacija** unutar zbirki i fondova.⁴

1 ISBD(CR) ili međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe definira serijsku publikaciju kao „Jedinicu neomeđene građe, bez unaprijed utvrđena kraja izlaženja, objavljenu u uzastopnim zasebnim sveščićima ili dijelovima, obično s brojčanim podacima. Primjeri za serijske publikacije obuhvaćaju časopise, revije, elektroničke časopise, godišnje izvještaje, novine i nizove omeđenih publikacija.“

2 Isti standard definira novine kao „Serijsku publikaciju koja se izdaje u utvrđenim i čestim razmacima, obično dnevno, tjedno ili polutjedno i koja izvještava o tekućim zbivanjima i temama.“ Standar je objavilo Hrvatsko knjižničarsko društvo 2005. godine u Zagrebu.

3 „Časopis je povremena publikacija zabavnog, književnog, znanstvenog, umjetničkog, političkog, privrednog, religioznog i sl. karaktera srodna novinama, od kojih se razlikuje time što obično nije izričito vezana za kronološko odvijanje događaja te prikuplja građu relativno trajnijih vrijednosti, što izlazi u većim vremenskim razmacima (ponajviše polumjesečno, mjesečno, tromjesečno).“ Ovakvo časopis definira Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda u sv. 2, str. 180 (Zagreb 1977). Hrvatska enciklopedija Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža u sv. 2 definira časopis na sličan način navodeći „da je to vrsta serijske publikacije koja izlazi u redovitim razmacima, kraćim od godine, a dužim od petnaest dana“.

4 Knjižničarima je iz prakse poznato kako je ponekad teško dosljedno slijediti navedene definicije. Stoga u prikazu časopisa koji su izlazili u Koprivnici eventualne nedosljednosti djelomično treba pripisati nejasnoćama vezanim uz naslov, podnaslov, sadržaj, učestalost izlaženja. No, ima situacija kad određena publikacija nema odlike koje ju čine časopisom, ali ima neke druge, bitne za ovaj prikaz pa je zaključeno kako je manja greška uvrstiti je u časopise, nego to ne učiniti.

Tako je i unutar fonda muzejske knjižnice koja posjeduje bogatu zbirku zavičajnih publikacija, i to od prvih godina njihovog izlaženja pa do današnjih dana. Ovakva zbirka mogla je nastati zahvaljujući dugogodišnjoj tradiciji izdavaštva, plodonosnom zavičajnom nakladništvu, marnom prikupljanju i brižnom čuvanju.

Prvi časopisi⁵ u Koprivnici se pojavljuju početkom 20. stoljeća. Koprivnica kao malo gradsko i gospodarsko središte u tom pogledu zaostaje za velikim gradskim centrima – Zagrebom, Osijekom, Zadrom ili Splitom – koji u to vrijeme već imaju zavidnu tradiciju izdavaštva te vrste. Važno je pri tome napomenuti da je koprivničko nakladništvo iznjedrilo, premda malobrojne, časopise koji danas predstavljaju ne samo lokalnu, već i nacionalnu vrijednost. Stoga nije pogrešno Koprivnicu svrstati u respektabilna izdavačka središta prve polovice 20. stoljeća, poglavito u razdoblju između dva svjetska rata koje je snažno obilježeno **nakladništvom Vinka Vošickog**. Časopisi koji izlaze u Koprivnici, za razliku od novina koje imaju nešto dužu tradiciju⁶ i lokalnog su sadržaja, često donose sadržaje zanimljive širokom krugu čitatelja pa distribucija časopisa pokriva puno veće, nacionalno, tržište. To je bitno za opstanak časopisa jer velik broj njih, najvećim dijelom, opstaje od pretplate. Međutim, ima i nekih koji su u pravom smislu koprivnički jer se bave isključivo lokalnim temama, ali ima i onih koji se kao koprivnički mogu okarakterizirati samo zbog mjesta izlaženja.

Prema trenutnim saznanjima, temeljenim na sačuvanim primjercima velikog broja naslova u knjižnici Muzeja grada Koprivnice, pretraživanjima dostupnih knjižničnih kataloga, odnosno *on-line* baza podataka, bibliografija i ostalih mjerodavnih izvora, **prvi časopisi u Koprivnici pojavljuju se početkom 20. stoljeća**, točnije 1901. godine, nekoliko godina nakon prvih koprivničkih novina. U razdoblje dužem od sto godina pojavili su se i ugasili brojni naslovi. Razlozi su mnogobrojni i raznovrsni. Pri

5 Prvi časopis pojavljuju se najprije u Francuskoj i Engleskoj sredinom 17. stoljeća. U Hrvatskoj je to znatno kasnije. Najstariji je Agrarier Theater Journal (1815). Slijedi ga Luna-Agrarier Zeitung (1826–58), a prvi na hrvatskom jeziku je Danica ilirska (1835–1867). Hrvatska enciklopedija. Sv. 2.: Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2000.

6 Prve novine u Koprivnici izlaze 1896. godine. Bio je to *Koprivnički glasnik* koji izlazi svega godinu dana.

tome, valja podsjetiti samo na neke od njih, primjerice, one vezane uz samu izdavačku politiku časopisa, preko financijskih (koji su bili vrlo čest razlog gašenja časopisa) do onih izazvanih društvenim mijenama koje su oblikovale vrijeme njihovog izlaženja. Upravo veliki događaji 20. stoljeća mogu poslužiti kao kronološki okvir za izdvajanje nekoliko razdoblja u izdavanju kopirivničkih časopisa, od kojih svako ima svoje specifičnosti koje se odražavaju, kako na izdavaštvo, tako i na osnovne odlike časopisa. Prvo razdoblje počinje izlaženjem, zasad, prvog poznatog časopisa i traje sve do Drugog svjetskog rata. Drugim bi bilo obuhvaćeno razdoblje od završetka Drugog svjetskog rata, dakle od 1945. godine, do 1990. godine, a treće obuhvatno razdoblje je uslijedilo nakon 1990. godine.

2. Pregled kopirivničkih časopisa 20. stoljeća

2.1. Razdoblje do Drugog svjetskog rata

Europski procesi liberalizacije i demokratizacije društva sa znatnim zakašnjenjem zahvaćaju i cjelokupni život Koprivnice, baš kao i modernizacija, započeta krajem 19. stoljeća, a naročito intenzivirana u prvim godinama 20. stoljeća (koju uspješno provode njeni gradonačelnici),⁷ poticaj su za razvoj kopirivničkog tiskarstva, a time i samog izdavaštva. Ovo je razdoblje burnih političkih zbivanja i velikih promjena koje su uslijedile. Državni ustroj sa svojim, često rigidnim, zakonima stvara okruženje u koje se moraju uklopiti izdavačke politike nakladnika ukoliko ne žele prestanak izlaženja časopisa. S duge strane, pri pokretanju časopisa moraju računati s profilom zanimljivim širokom krugu jer materijalni efekt časopisa mora pokrivati i njegovo izlaženje. Pri tome kvaliteta časopisa ne smije izostati. Posebno valja istaknuti pojavu dva dječja časopisa ovog razdoblja u Koprivnici koji su gotovo nepoznati. Jedan zato što je izlazio kratko, u Koprivnici. Značajno je napomenuti kako se radi o jednom

od najdugovječnijih dječjih časopisa u Hrvatskoj, a drugi je, upravo suprotno, kratkog vijeka i izašla su samo dva broja.

HRVATSKI SEOSKI PČELAR: organ svih pčelara, koji hrvatski govore i umiju čitati (1901-1903)

Mijo pl. Kos, ravnajući učitelj iz Imbriovca, 1901. godine pokreće jedan od najstarijih kopirivničkih časopisa, a prvi broj izašao je 1. ožujka. U funkciji urednika i izdavača pojavljuje se Kos, a funkcija *Za urednika odgovara* dodijeljena je Josipu Kiraru, također učitelju i poznatom društvenom djelatniku iz Koprivnice. Tiskarsku uslugu obavio je ondašnji kopirivnički tiskar Tito Kostinčer. List je trebao izlaziti svakog prvog u mjesecu, godišnja pretplata iznosila je 2 kruna, a pojedini broj 30 filira. Istovremeno, u Osijeku od 1881. godine izlazi Hrvatska pčela, časopis Hrvatsko-slavonskoga pčelarskog društva, za koji Kos kaže da je *jedini list te struke ali za siromaha seljaka malo je preskup*. Godišnja mu pretplata iznosi 6 kruna.

Nakana Kosa, kako kaže na jednom mjestu, je da njegov list bude jeftiniji od Hrvatske pčele, ne u smislu konkurencije, već kako bi list ušao i u najsiromašnije društvene slojeve. Ukoliko se na trenutak i pojavi sumnja u vjerodostojnost urednikove izjave, sljedeća izjava će je potvrditi. Naime, navješćujući koncept lista, navodi kako se list neće upuštati u *visoke i velike teoretične rasprave*, već mu je zadaća svakom pčelaru olakšati praktični rad oko racionalnog pčelarstva. Upravo dosljednost u provođenju uređivačke politike potvrđuje njegov stav. Uz obvezatni kalendar pčelarskih poslova, tu je niz vrijednih i korisnih uputa i savjeta o uzgoju pčela oblikovanih u posebne rubrike. Tako rubrika *Vijesti* čitatelje redovito obavještava o svim značajnijim događanjima vezanim uz pčelarstvo, kako u zemlji tako i izvan nje. Poziv je uobičajeno sredstvo komunikacije s čitateljima, a najčešći sadržaj čine obavijesti o održavanju sastanaka pčelara, predavanja (i slično) koja se održavaju u Koprivnici i susjednim selima. Neizostavni su i Oglasi uredništva, kao i oglasi proizvođača potrepština namijenjenih uzgajivačima, ali i oni koji reklamiraju kopirivničke trgovce i obrtnike. Dakako, svaka reklama ima i svoj financijski efekt. Uobičajeni su i oni koji pozivaju na pretplatu, a iz popisa pretplatnika uočljivo je kako list uvelike prelazi lokalne granice. Način na koji se urednik obraća potencijalnim pretplatnicima ukazuje na težinu

7 Kolar-Dimitrijević, Mira. Jedno viđenje grada Koprivnice od 1901. do 1918. // Podravina: časopis za multidisciplinarna istraživanja 8, 16 (2009), 5-28.

opstanka časopisa. Očito su pretplatnici malobrojni, a pretplata preniska da bi mogla garantirati dugoročno izlaženje.⁸ Tako je ovaj popularni časopis, dobitnik priznanja na pčelarskoj izložbi (održanoj u Vukovaru 14. i 15. listopada 1901. godine) za *vanredno revnovanje oko širenja racionalnog pčelarstva...*, koji izlaženje započnje kao mjesečnik, ubrzo postao neredovit u izlaženju pa izlazi kao dvobroj, trobroj i konačno se, nakon dvije godine izlaženja, gasi. Zadnji trobroj izašao je 15. ožujka 1903. godine. Sveukupno su izašla 24 broja, 12 brojeva u prvom tečaju i 12 u drugom.

MODNI SVIJET : ilustrovani list za toaletu, dječju modu i ručni rad (1911)

Izlaženje lista pokrenuto je u Koprivnici 1911. godine. Vlasnik i izdavač mu je koprivnički knjižar Jaroslav Merhaut. Prvi broj izašao je 1. siječnja u Zagrebu.⁹ Modni časopis izlazi dva puta mjesečno, i to svakog 1. i 15. u mjesecu. Uz Koprivnicu se vezuju svega tri broja jer je Merhaut knjižaru prodao Vinku Vošickom¹⁰ i preselio u Zagreb.

Namjera izdavatelja je ponuditi hrvatskim ženama list koji će objavljivati najnovije vijesti iz *pomodnog života*, bogato ilustriran slikama i crtežima najnovijih krojeva, i to ne samo za žene, već i za djecu i djevojke. Iz podnaslova je vidljivo – osim mode, na stranicama časopisa rezervirano je mjesto i za ručni rad. Uz upoznavanja žena s modnim novitetima, časopis je nametnuo još jednu zadaću *da se kod hrvatske ženske mladežijače podigne zanimanje za narodnu nošnju i narodno vezivo*. Stoga će časopis donositi slike

Sl.1. Modni svijet, 01.01.1911., br.1 (Nacionalna i sveučilišna knjižnica).

uzoraka one *ornamentike koja je potpuna svojina našeg naroda*. Ovoj zadaći može se dodati i treća, daleko ambicioznija – izdavanje priloga poznatog pod imenom *Zora*.

ZORA je, dakle, zabavni prilog Modnog svijeta s kojim je usklađeno izlaženje (svakog 1. i 15. u mjesecu). Urednica mu je Marija Kumičić.¹¹ Za razliku od matičnog časopisa, prilog se bavi književnošću, odnosno lijepim štivom, pa donosi pjesme, pripovijesti, poučna štiva iz pera najsuvremenijih hrvatskih spisatelja i spisateljica. No, već u prvom broju uz najsuvremenije hrvatske spisatelje, kao što je Fran Galović (čije pjesme i pripovijesti objavljuju u svakom broju), objavljuju se i strani pisci. Jedan od prvih je poznati nobelovac Paul Heyse s pričom *Izgubljeni sin*.

8 Časopis je besplatno dijeljen najsiromašnijima seljacima, koje su prijavili svećenici, učitelji i poznati prijatelji. Pretplata je poticana raznim obećanjima, u smislu: Tko skupi deset pretplatnika, je-danaesti list dobije besplatno. Očito je urednik pribjegavao raznim dosjetkama kako bi skupio što veći broj pretplatnika jer cijenu lista nije želio dirati. Nije uspio skupiti tisuću pretplatnika, čime bi pokrrio tiskarske troškove, ni spustiti cijenu za još 1 krunu pretplate. U uvodniku 5. i 6. broja iz 1902. godine upućen je apel pretplatnicima jer, kako kaže urednik, *broj izlazi na zahtjev mnogih pčelara i prijatelja puka, koji su ujedno skupili i poslali dotičnu svoticu koja jedva pokriva tiskarske troškove, ali stari dug ostaje ..*

9 Nije nerijetka pojava da se u časopisima stavlja na ona mjesto zaglavljiva koja su predviđena za numeričke podatke uz koje onda obično ide i mjesto izdanja, ono koje se bitno razlikuje od sjedišta uprave časopisa, pa to dovodi do zabuna. Zašto su tome pribjegavali izdavači valjalo bi detaljnije istražiti.

10 Podravska hrvatska straža 2, 6(11. veljača 1911.), str. 3.

11 Kumičić, Marija, (Varaždin, 11. 12. 1863.- Zagreb, 22. 2. 1945.) - poznata hrvatska pjesnikinja, prozaistica i prevoditeljica. Godine 1921., kao istaknuta pravašica, osnovala je društvo Hrvatska žena, koje se bavilo humanitarnim, društvenim i kulturno-prosvjetnim radom. Objavila je nekoliko zbirki poezije, proze, jednu pripovijetku i dramu. S francuskog je prevela 30-ak romana. Supruga je poznatog književnika Eugena Kumičića. Vidi: Hrvatska književna enciklopedija. Sv. 2. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2010., str. 458.

Sl.2. Zora, prilog Modnog svijeta., 01.01.1911., br.1 (Nacionalna i sveučilišna knjižnica).

Modni svijet i *Zora*, usprkos svom lijepom izgledu i poučnom štvu, nažalost nisu bili dugog vijeka. Izašlo je svega 11 brojeva pa je list prestao s izlaženjem već u lipnju iste godine. Je li *Modni svijet* ugrozila *Parizka moda*¹² ili financijske nedaće, trenutnačno ostaje nejasno.

VINOGRADAR I VOČAR (1919 – 1925)

Ovo je zapravo novi naslov starog časopisa za unapređivanje vinogradarstva i voćarstva koji je na tržištu prisutan šest godina pod imenom *Jugoslavenski vinogradar i voćar*, a vlasnik i izdavač mu je Jugoslavenski Kompas d.d., odgovorni urednik Franjo Grubešić, sa sjedištem u Zagrebu. Tijekom 1924. godine mijenja vlasnika i izdavača, kao i urednika, što je vidljivo iz impresuma 12. broja. Vlasnik i izdavač postaje Vinko Vošicki, glavni urednik Ivan Rast, a odgovorni prof. Urbany. Od tog broja Jugoslavenski vinogradar i voćar preimenovan je i izlazi pod nazivom *Vinogradar i voćar*. Kao mjesto izlaženja navodi se Zagreb-Koprivnica. Časopis i nadalje izlazi dva puta mjesečno. Godišnja pretplata 60 din. Postoji i polugodišnja pretpla-

¹² Vrlo popularan modni časopis koji je izlazio u Zagrebu od 1895.–1938. Prilozi su mu bili: *Ručni rad* i *Oglasnik pariške mode*.

ta. Pozivi na pretplatu su učestali, a časopis se reklamira u drugim Vošickijevom publikacijama. Primjerice, u *Zagrebačkom ilustrovanom listu* reklamira se kao... *časopis sasvim stručni, koji donosi stručne članke iz pera naših ponajboljih stručnjaka te je u nas jedini časopis ove vrste*. Časopis nije ilustriran, a oglašila su uobičajena pojava. Reklamira se sve, od vinogradarskih i voćarskih cijepova, preko buradi i ostale galanterije do vina i voćnih proizvoda. Oglašila su, uz pretplatu, izvor prihoda pa kao i pretplata imaju svoj cjenik, a za banke i industriju je, prema pogodbi, paušalno. Niti ovaj Vošickijev časopis nije imao sreće, gasi se krajem 1925. godine, a razlog je kako se doznaje iz zadnjeg broja, ponovno neredovito plaćanje pretplate.

PREPOROD : smotra za crkveno-politička te staleška pitanja katoličkog klera i crkve u kraljevstvu SHS (1920 – 1925)

Časopis je pokrenut početkom 1920. godine u službi pokreta za reformu crkve.¹³ Izdavač i prvi urednik mu je koprivnički svećenik Stjepan Zagorac, veliki zagovornik i pristaša pokreta. Izlaženje mu je dvomjesečno. Prvih nekoliko brojeva izlazi na 36 stranica. Uz teme koje obrađuju osnovne programske točke i ciljeve pokreta, prisutne su i rubrike: *Listak* (koji razmatra prisutne društvene aktualnosti), *Korespondencija* (rubrika kojom se čitatelji obraćaju pitanjima, pohvalama, komentarima uredniku lista), *Bilješke* (donose niz aktualnih vijesti). Pored toga je prisutna i rubrika *Književnost*.

Ubrzo nakon početka izlaženja, već u travanjskom broju, potpisana uprava i uredništvo „Preporoda“ na poleđini ovitka „Opomenom“ se obraća pretplatnicima sljedećim riječima *Mo-*

¹³ Ideje reformističkog pokreta crkve koji se proširio u nekim europskim zemljama prihvaća i dio svećenstva u Hrvatskoj, koje se okuplja u udruženju pod imenom „Udruženje hrvatskog katoličkog klera“. Druga stvara svoja pravila i program sadržan u osam točaka: sjedinjenje svih kršćanskih crkvi, samostalnu crkvenu pokrajinu..., autonomiju crkve na demokratskim načelima, ali uz priuzdržanje njezine monarhijsko-hijerarhijske konstitucije, narodni živi jezik u sv. misi, sakramentima i obredima, fakultativno moljenje brevijara, reformu teoloških studija, ukinuće obvezatnog celibata, materijalno obezbjeđenje klera uređenjem fonda za uzdržavanje istog itd. Program, odnosno zahtjevi reformističkog svećenstva, objelodanjeni su u prvom broju Preporoda, memorandum nadbiskupu, čiji urednik je Stjepan Zagorac, koprivnički svećenik i narodni zastupnik. Zahvaljujući Zagorcu pokret je u Koprivnici stekao popriličan broj pristaša, kao i glasilo koje izlazi u njegovoj službi.

limo i opominjemo onu mnogu gospodu, koja su prvi broj Preporoda primila i zadržala da nam za isti (skupa s pretplatom za ovaj broj) pošalju pretplatu. Naš je list razmjernoprema drugim listovima danas najjeftiniji; troškovi su veliki a sredstva mala. Učinite svoju dužnost! Cijena broja je 8 kruna. Očito je smotra u ozbiljnim financijskim teškoćama koje su ujedno i ozbiljna prepreka njenom daljnjem izlaženju. Financijske teškoće odražavaju se na časopis pa se već od 5. broja smanjuje broj stranica, s prijašnjih 36 na svega 8, mijenja se ritam izlaženja pa mjesečnik postaje dvomjesečnik, mijenja se i koncepcijski, sve više poprimaljući odlike novina. Cijena mu je niža i po broju iznosi 2 kruna. Od 4. broja ima novog urednika, svećenika Stjepana Vidušića. Mjesto izlaženja je i nadalje Koprivnica, a tiskar Vinko Vošicki. Uredništvo časopisa seli se iz Koprivnice pa prvi broj 1921. godine i izlazi u Zagrebu. Časopis izlazi do 1925. godine.

KNJIŽEVNA REPUBLIKA : mesečnik za sve kulturne probleme (1923 – 1927)

Veza ovog poznatog i priznatog književnog časopisa s Koprivnicom je tiskarska. Poznato je kako je vlasnik, izdavač i urednik časopisa, velikan hrvatske književnosti Miroslav Krleža. Izdavača za svoj časopis, koji nasljeđuje zabranjeni *Plamen* (1919) i nastavlja isti idejni, politički i kritički smjer, pronalazi u Koprivnici. *Književna republika* izlazi u administraciji i tisku Knjižare Vošicki od listopada 1923. do prosinca 1925. godine. U prvom broju Krleža ističe da je *Književna republika* pokrenuta da programski i slobodoumno podvrgne temeljitom i objektivnom pretresu svu takozvanu kulturnu tradiciju, a naročito naše današnje kaotično i zapleteno stanje u svim kulturnim oblastima. Zbog financijskih poteškoća, i ovaj izuzetno vrijedan časopis koji donosi niz vrsnih tekstova, i u kojem svoje radove objavljuju poznati književnici i kulturni djelatnici, izlazi neredovito, s prekidima i jedva se održava na životu. Pretplata na časopis je i ovdje bitna sastavnica njegovog izlaženja, a zbog društvene angažiranosti i idejno-političke orijentacije, časopis je pod neprestanom prijetnjom zabrane izlaženja. Upravo to se i dogodilo pa je posljednji broj 3-4, od 15. srpnja 1927. godine, zabranjen. Presuda o zabrani izlaženja je ukinuta 30. rujna, no do tada se broj pretplatnika znatno osipao pa Krleža ne nastavlja s izdavanjem časopisa.¹⁴

ZAGREBAČKI ILUSTROVANI LIST : obiteljski časopis za pouku i zabavu (1924 - 1925)

U studenom 1924. godine započinje izlaziti *Zagrebački ilustrovani list*. Iz prvog broja objavljenog 12. studenog doznaje se kako će list izlaziti dva puta mjesečno i donositi: „*aktualne slike iz naše domovine i svih krajeva svijeta, kratke opise najnovijih izuma, slike iz života u prirodi, šport, modu, film, zagonetke, rebuse, šahovske zadaće, tražilice, 1000 receptata potrebnih u svakome kućanstvu, šala (s rubrikom Za našu djecu), a u jednom od narednih brojeva početak će izlaziti zanimljiv i napet roman.*“ Budući sadržaj časopisa otkriva namjeru izdavača koja je okrenuta nacionalnom tržištu i širokom krugu čitatelja, a u sedmom broju profilira se kao obiteljski časopis za pouku i zabavu. Identitet izdavača i urednika biva otkriven u drugom broju. Naime, uprava obavještava o lijepom prijemu lista kod čitateljstava pa izdavač obećava da će list biti još bolji i zanimljiviji jer je uspostavio veze s nekim vanjskim centralama za ilustracije, modu i sl. Ne zaboravlja napomenuti da sve to ovisi o broju pretplatnika pa moli prijatelje lista da ga dalje preporučuju prijateljima, znancima, kavanama, restauracijama, čitaonicama *kako bi se ovaj jedini hrvatski list ove vrste što više raširio*. Pretplate se primaju na adresu Nakladna knjižara Vinka Vošickog, Koprivnica, a rukopisi i slike šalju se na p.p. 335 Zagreb, „*Zagrebački ilustrovani list*“. Odgovorni urednik je Zlatko Špoljar, a u 35. broju na toj funkciji zamjenjuje ga Stjepan Kukec.

Animacija na pretplatu i suradnju prisutna je gotovo u svakom broju. Pozivaju se fotografi amateri na slanje kopija slika koje bi mogle zanimati čitatelje lista jer je želja izdavača da se u listu, po mogućnosti, *odrazuje sav naš narodni život*. Obavještavaju se budući suradnici o honoriranju suradnje, a pretplatnici koji skupe određen broj novih, na poklon dobivaju knjigu ili 20% popusta na određene naslove knjiga objavljenih u nakladi Vošicki. O namjeri tiskanja časopisa na finijem papiru, nabavi najsavršenijeg stroja za tiskanje ilustracija, što će pridonijeti ljepšem izgledu lista, uprava također obavještava čitateljstvo, ali još više ono potencijalno. Spretno koristi objavljivanje književnih djela u nastavcima čime pobuđuje interes i znatiželju čitatelja, a time i prodaju novih brojeva. Objavljuju se djela Balzaca, Beneta, Karla Maya¹⁵.

14 Hrvatska književna enciklopedija. Str. 320-321.

15 Nakladna knjižara Vinka Vošickog vlasnik je autorskih prava na sva djela Karla Maya za kraljevinu SHS.

Unatoč kontinuiranoj animaciji na pretplatu, reklamiranju časopisa, postignutoj najavljuvanoj kvaliteti lista, u 38. broju uprava *Zagrebačkog ilustrovanog lista* najavljuje obustavu izlaženja sljedećim riječima: „*Ne činimo to s razloga što bi naše materijalne sile bile iscrpljene, nego zato što nam je dosta nehaja i besavjesnosti mnogih čitatelja našega časopisa. Mi smo svojim čitateljima usvemu, naročito što se tiče plaćanja pretplate išli u susret do krajnjih granica mogućnosti, a mnogi su nam to uzvratili time da su – kad smo ih prozivali na platež dužne pretplate – uopće zatajivali primanje našeg lista i to s toliko surovosti, da im sa sv. Pismom, možemo poviknuti: Ne bacaj bisere pred svinje!*“ Zagrebački list gasi se s 39. brojem, krajem 1925. godine. Na kraju lista uprava se zadnji puta obraća prijateljima lista s obećanjem da će s novom godinom započeti izlaženje novog lista, koji će biti sličan Zagrebačkom, ali će ga u svemu daleko nadmašiti.

GLASNIK ŽUPE SVETOG NIKOLE UKOPRIVNICI (1925 -1937?)

Poprilično je nejasnoća vezanih uz ovaj vjerski časopis, uvjetovanih prvenstveno nedostatkom numeracije. Prva godina izlaženja vjerojatno je 1925.¹⁶ Podnaslov mu je: *o katoličkom životu i organizaciji u godini 1925*. Razmatrajući podnaslov nameće se pitanje je li izašao samo jedan broj koji sumira rad krajem godine ili je tijekom iste godine izlazilo više brojeva. Isti podnaslov javlja se i na primjerku iz 1926. godine, dok onomu iz 1927. i 1937. godine u podnaslovu stoji: *prigodom Euharistijskog kongresa* pa se može zaključiti kako se radi o povremenom i prigodnom izlaženju časopisa. Izdavač časopisa je Župa sv. Nikole, a urednik Stjepan Pavunić. Nakon simptomatičnog naslova „*Za spas naših duša*“, Pavunić se s nekoliko rečenica obraća vjernicima obrazlažući svrhu glasila, a ona je *da obavijesti vjernike o radu i nastojanju za obnovu i razvijanje katoličkog života u našoj župi, pa da ih potakne, da svi sjedinjeni u Kristu porade za širenje kraljevstva Božjega na zemlji*. Suradnik časopisa je

16 Stjepan Pavunić za župnika u Koprivnicu dolazi 1924. godine, odlukom nadbiskupskog duhovnog stola, preuzimajući župu sv. Nikole najvjerojatnije iz dva razloga. *Drugi najvjerojatniji razlog Pavunićevog premještanja na župu u Koprivnicu bilo je širenje reformističkog pokreta odnosno osnivanje „Hrvatske starokatoličke crkve“ čije ideje je zastupao i širio tadašnji župnik Stjepan Zagorac*. Kovačić, Milivoj: Stjepan Pavunić. Virovec, vrbovečki i koprivnički župnik. Koprivnica: Hrvatski zemljopis, 2001. Str. 39.

i dr. Matija Markov, gimnazijski kataheta koji se čitateljima obraća tekstovima obrazovnog i odgojno-vjerskog karaktera. Obavijesni karakter lista dolazi do izražaja donošenjem niza vijesti, primjerice, o procesijama, o obnavljanju i radovima na koprivničkim kapelama i crkvama, o crkvenom pjevanju, o radu vjerskih društava i njihovom osnivanju o pučkim predavanjima. Pozivi na pretplatu na vjerske časopise, kao i informacije o novim knjigama pisanim u kršćanskom i katoličkom duhu, su ustaljena pojava.

Na pitanje koliko je brojeva izašlo i koji je zadnji broj trenutno je teško odgovoriti. U Muzeju su sačuvana četiri primjerka iz 1925., 1926., 1927. i 1937. godine. Časopis je tiskan u tiskari Vinka Vošickog, a primjerak iz 1937. godine tiskan je kod koprivničkog tiskara Viktora Senjana.

DOMAĆE OGNJIŠTE : tjednik za zabavu i javni život (1928)

Ovo je još jedan izdavački pokušaj Vinka Vošickog s kojim će proći isto kao i s dosadašnjim. Obećanje dano prijateljima i pretplatnicima *Zagrebačkog ilustrovanog lista* u zadnjem broju kako će se već početkom 1926. godine pokrenuti novi časopis, djelomice je održao. Nije poznato je li časopis pokrenut. Pokrenuo je novine *Domaće ognjište: tjednik za javni život, pouku i zabavu*. Prvi broj izašao je 20. studenog 1926. godine. Urednik je Stjepan Kukec. Novine donose vijesti iz rada gradskog zastupstva, komunalnog i javnog života, pokoji vijest iz okolice, neizostavni podlistak i oglasnik. Novine s izlaženjem prestaju 16. srpnja 1927. godine. U 1928. godini ponovo započinje izlaženje *Domaćeg ognjišta*, gotovo identičnog podnaslova *tjednik za zabavu i javni život*, s petkom, danom u tjednu, predviđenim za njegovo izlaženje. Pri tome valja napomenuti da su numerički podatci manjkavi i da osim broja i godine ostalih, bitnih za identifikaciju (koji ukazuju na to radi li se o tjedniku, dvotjedniku ili mjesečniku)¹⁷ nema. Sadržaj i format *Domaćeg ognjišta* ukazuju da je riječ o časopisu, a ne o novinama što potvrđuju i njegovi pokretači koji u tekstu *Nešto kao uvod* obrazlažu svoju namjeru o potrebi po-

17 Identični naslov i neznatna promjena podnaslova, kao i kontinuitet izlaženja, ukoliko se izvornici ne uzmu u ruku, dovode do velikih zabuna jer se ovdje radi o novinama i časopisu istog naslova. Zašto je Vošicki pribjegao tome može se nagađati, ali svakako bi bilo zanimljivo istražiti ondašnje izdavačke, tiskarske i porezne obveze.

kretanja popularnog obiteljskog časopisa. Uređivački obrazac vrlo je sličan onom *Zagrebačkog lista*,¹⁸ no obećanje o nekom boljem i ljepšem časopisu nije ispunjeno – zapravo se radi o njegovoj lošoj kopiji. To potvrđuje i svega 13 brojeva objavljenih tijekom 1928. godine, nepoznate dinamike izlaženja. I ovaj časopis završava svoje izlaženje već poznatim apelom na savjest pretplatnika o gašenju lista s 14. brojem ukoliko se dugovanja ne podmire. Urednik časopisa do 10 broja bio je Vladimir Blašković. Ostala tri uređuje Stjepan Kukec.

PODRAVSKI ZVON : glasilo vatrogasne župe Koprivnica (1933?)

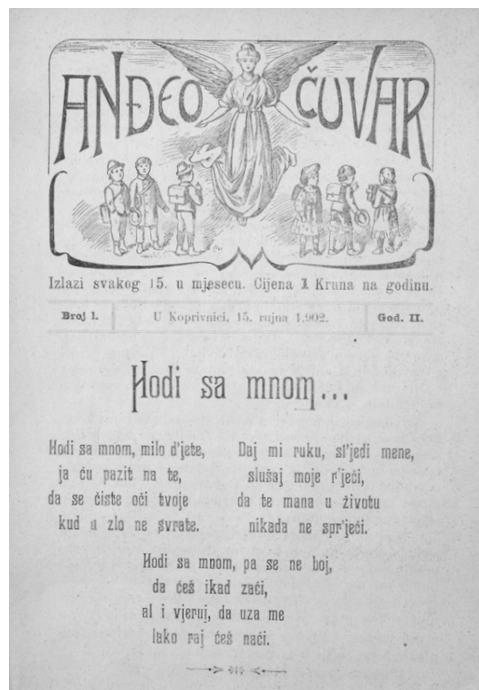
Izdavač i vlasnik lista je Vatrogasna župa u Koprivnici. Urednik je dr. Mirko Lendvaj, stariješina župe. Obavijest o tome kako *list izlazi prema potrebi* dao je urednik, dok su ostali numerički podatci manjkavi. Nedostaje godina izlaženja. Olovkom je dopisana 1933. ili 1934. godina pod upitnikom. Glasilo ima svega 4 stranice i djeluje kao letak kojim se urednik obraća zajednici tekстом „Pročistimo i ojačajmo naše redove“ na 3 i pol stranice. Pola stranice rezervirano je za *Male obavijesti*. Upravo iz jedne takve obavijesti doznaje se o popuštanju ljudskih vrlina kao što su ponos, postojanost, poštenje i požrtvornost na što je stariješina upozorio na jednoj sjednici Vatrogasne župe i o čemu piše u gore spomenutom tekstu. Upozorenje u formi okružnice došlo je i do Upravnog odbora Župe koji je zaključio kako bi bilo dobro istu tiskati. Osim moralne poduke, nigdje nije vidljiva svrha pokretanja lista pa se postavlja pitanje je li izašao još koji broj.

DJEČJI ČASOPISI

ANĐEO ČUVAR : list za hrvatsku katoličku mladež (1901 – 1944)

Kao što se već razabire iz naslova i podnaslova, časopis je bio namijenjen školskoj djeci i mladima. Stoga mu je izlaženje usklađeno s početkom i završetkom nastavne, odnosno školske godine. Prvi broj *Anđela čuvara* izašao je 1. listopada 1901. godine. U prvoj godini svoga izlaženja izlazi dva puta mjesečno, svakog 1. i

¹⁸ Sadržaj *Domaćeg ognjišta*: zanimljivosti iz svijeta donosi rubrika Širom svijeta, ostale su: Priroda i nauka, Gospodarstvo i kućanstvo, Zdravstvo. Na kraju lista su svaštice, anegdote, šale, križaljke i ostale razbibrige.

Sl.3. Anđeo čuvar list za hrvatsku katoličku mladež, 15.09.1902., br.1 (Nacionalna i sveučilišna knjižnica).

15. u mjesecu. Od drugog godišta pa sve do prestanka izlaženja 1944. godine, izlazi jedanput, i to sredinom mjeseca. Prvo mjesto izlaženja je Koprivnica. U Koprivnici je sveukupno izašao 21 broj. U prvoj godini izlaženja, od 1. listopada 1901. godine do 15. lipnja 1902. godine, izašlo je 18 brojeva, a u drugoj su izašla tri broja (15. rujna, 15. listopada i 15. studenog). Cernik je drugo mjesto izlaženja. Naime, ove promjene mjesta izlaženja usko su povezane s urednicima i izdavačem. Pokretač i prvi urednik Anđela čuvara je franjevac Mladen Barbarić.¹⁹ U vrijeme pokretanja časopisa boravio je u Koprivnici, kao gvardijan franjevačkog samostana. Napustivši Koprivnicu odlazi u Cernik, koji postaje drugo mjesto izlaženja. Kao izdavači navode se franjevci u Za-

¹⁹ Barbarić, Mladen, pisac (Ilok, 17.6.1873 - Zemun, 5.9.1936). Godine 1887. ušao u Franjevački red, 1896. je zaređen. Bio je vjeroučitelj, župnik i samostanski poglavar u Koprivnici, Cerniku, Iloku i Osijeku. Posljednje godine života proveo je u Zemunu. Objavio nekoliko zbirki pjesama, a člancima religioznog sadržaja, pripovijetkama, putopisima, pjesmama javljao se u brojnim časopisima i novinama; Neven, Smilje, Franjevački glasnik, Jeka od Osijeka. Vidi: Hrvatski biografski leksikon. Sv.1. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1983.

grebu. Premda su se urednici i uredništva mijenjali, od osnovne pedagoške koncepcije nije se odustajalo u sve 43 godine izlaza, ²⁰ kao ni od cilja, a to je *valjan katolički odgoj*. Časopis je od prvog broja koncipiran u suradnji s djecom, ²¹ ali uvelike se oslanjao i na suradnju s učiteljima. ²² Dobar pokazatelj uspjeha časopisa je njegova naklada koja je u razdoblju od 1926-1930. godine, prema nekim pokazateljima, iznosila čak do 25 000. ²³ Utvrđeno je kako kompletan naslov, dakle, sve brojeve čuvaju njegovi izdavači – franjevci na Kaptolu.

DJEČJI VJENČIĆ : list za mladež (1926)

Još jedan dječji časopis čije izlaženje je vezano uz Koprivnicu. Međutim, ovaj nije ponovio uspjeh prethodnog. Radi se o izdavačkom poduhvatu Vinka Vošickog. Usprkos Vošickijevom izdavačkom iskustvu s dječjom knjigom i časopisima općenito, izašla su svega dva broja *Dječjeg vjenčića*. Pri tome valja podsjetiti na časopise koje je pokrenuo sredinom 20-ih i koji su se, nakon jednogodišnjeg ili dvogodišnjeg izlaza, ugasili. Vjerojatno su očekivanja od dječjeg časopisa bila veća jer kao objašnjenje pokretanja lista navodi: *Već dulje vremena opažamo pomanjkanje valjanog lista za mladež. Ono nekoliko listova, što izlaze u privatnoj nakladi, izlaze tako neredovito, da mladežirijedko kada dođu u ruke*. Zaboravlja na *Anđela čuvara* čija naklada upravo u tom periodu postiže izuzetne brojke. List je trebao biti bogato ilustriran, ali osim ilustrirane naslovnice unutrašnjost lista nema ilustracija. Suradnici lista su bili Stjepan i Mladen Širola, Rudolf Franjin Magjer. Urednik je bio Stjepan Kukec, a izašla su svega dva broja. Je li razlog ovog neuspjeha kriva procjena uredništva, nedopadljivost lista ili naprosto testiranje tržišta, svakako

²⁰ Hobljaj, Alojzije. „Anđeo čuvar“ - Mjesečnik za djecu i mladež u prvoj polovini 20. stoljeća. Doprinos religioznom odgoju u kontekstu općega odgoja i obrazovanja. // *Croatica Christiana* 56(2005), 147-149.

²¹ Isto.

²² Kao primjer jednog takvog suradnika možemo navesti istaknutog đurđevačkog prosvjetnog djelatnika i dječjeg pisca Martina Fučeka, autora više priča za djecu, bajki i basni. Objavljivao je u Smilju-Vrelu, Domu i školi, Malom Istranu, Anđelu čuvaru. Vidi: Šimunić Antun. Martin Fuček (1903-1968): prilozi za bibliografiju // *Svezak* 2,2(1986), 53-56.

²³ Batinić, Štefka. Zabava i pouka dobroj djeci i mladeži: hrvatski časopisi za djecu i mladež od 1864. do 1945. Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2004.

bi bilo vrijedno istražiti, kao i cjelokupno Vošickijevo nakladništvo.

2.2. Razdoblje od 1945. do 1990.

Izdavaštvo nakon Drugog svjetskog rata doživljava promjene izazvane novim društveno-političkim ustrojem, novom ideologijom koja afirmira novi sustav vrijednosti. Uz nekoliko stručnih časopisa, navedeno razdoblje bilježi pojavu velikog broja publikacija koje u naslovu ili podnaslovu nose naziv bilten. ²⁴ Evo nekoliko primjera: *Napredna poljoprivreda: Bilten Općinske konferencije Saveza komunista Koprivnica* (1976), *Delegatski bilten Skupštine općine Koprivnica* (sredinom 70-ih), *Bilten Općinske konferencije Saveza socijalističke omladine Hrvatske Koprivnica*, *Akcijaški bilten Ho-ruk Općinske konferencije SSOH Koprivnica* (1979). Posebno valja istaknuti snažan zamah omladinskog izdavaštva, poglavito tijekom 70-ih godina, karakterističnog po listovima, od kojih su neki obilježili razdoblje svoga nastanka, ali i afirmirali značajna imena, ne samo kulturnog i javnog života Koprivnice, već i šire. Istovremeno je zanimljiva i pojava školskih listova, kako osmoškolskih tako i onih srednjoškolskih. I jedni i drugi namijenjeni su prvenstveno određenim dobnim skupinama, djeći i omladini pa ih kao takve valja izdvojiti u posebnu kategoriju časopisa. ²⁵

²⁴ Povremena serijska publikacija; objavljuje se prigodno ili u određenim vremenskim razmacima, sastavljena kao kratak izvještaj ili izjava vladinih, društvenih ili drugih organizacija ili institucija (izvještaj burze, ministarstava, izbornih ili vojnih stožera, liječničkih konzilija, znanstvenih institucija...). Biltenom se naziva i povremena publikacija općeg informativnog, gdjekad i književnog, umjetničkog značaja (mjesečnik, polumjesečnik, tjednik). Vidi: Hrvatska enciklopedija. Sv.2. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2000. str. 121.

²⁵ Spomenuti časopisi višestruko su zanimljivi u sadržajnom, grafičkom, tehničkom smislu. Dobar su odraz vremena u kojem su nastali pa kao takvi zaslužuju veću pozornost. Lijep prikaz omladinskog tiska dao je Željko Krušelj, poznati koprivnički novinar i publicist, koji novinarsku karijeru započinje u koprivničkim omladinskim listovima. Vidi: Krušelj Željko. Razvoj omladinske štampe općine Koprivnica (1953-1882). // *Podravski zbornik* 1982. Str. 180-189.

ZBORNIK MUZEJA GRADA KOPRIVNICE (1946-1953)

Časopis po mnogočemu zanimljiv. Svakako je prvi poslijeratni časopis u Koprivnici i među rijetkim muzejskim časopisima koji u tom razdoblju uopće izlaze u Hrvatskoj. Nosi naslov Zbornik, ponaša se kao časopis, a Muzeja ni nema – tek je u osnivanju. Djeluje upravo u službi muzeja u osnivanju što je vidljivo kroz sadržaj vijesti uredništva (glavni urednik je ujedno i utemeljitelj Muzeja, Leander Brozović), kao i kroz rubriku: *Iskaz darovatelja Muzeju grada Koprivnice*. Ostale stranice Zbornika posvećene su značajnim povijesnim koprivničkim temama, znamenitim Koprivničancima, kao i etnografskim i kulturno-povijesnim, a ispisuju ih poznati suradnici Leandera Brozovića, primjerice, Emil Lazsowski, Krešimir Filić, Marko Kostrenčić, Milovan Gavazzi, Vladimir Blašković i drugi.

Izdavač Zbornika je Odbor za osnivanje Muzeja grada Koprivnice kako stoji zapisano u impresumu prvog broja, koji je izašao u kolovozu 1946. godine. Na ovo je reagirao Dom kulture Koprivnica, poslavši dopis Leanderu Brozoviću, pročelniku sekcije Muzeja, 6. rujna 1946. godine u kojem ga se upozorava na „izdavača“, citirano:

Upravni odbor „Doma kulture“ nasvojoj sjednici održanoj, dne 2.IX.1946. donio je sljedeći zaključak: Pošto je muzej sekcija ovog odbora sa pročelnikom koji je biran odnosno imenovan od strane ovog odbora i plenuma, te isti snaša svu odgovornost za rad spomenute sekcije.

Dana 3. kolovoza izašao je iz štampe list pod imenom „Zbornik muzeja grada Koprivnice“, što je ovom odboru bilo poznato, te istog odobrio. U spomenutom listu na posljednjoj strani odštampano je. Izdavač: odbor za osnutak muzeja. Kako takav odbor ne postoji, već samo odbor sekcije muzeja koji nije ništa drugo nego sastavni dio pomoći pročelniku spomenute sekcije za rad i koji odgovara za izvršeni posao jedino odboru Doma kulture u Koprivnici, to se obaviješćuje pročelnika muzejske sekcije druga Dr. Brozović Leandera, da u idućem broju spomenutog lista na posljednjoj strani dođe ispravak. Izdavač: „Dom kulture“ sekcija muzeja Koprivnica, odgovorni urednik Dr. Brozović Leander pročelnik.

Ujedno se upozorava druga Brozovića Leandra, da upravni odbor Doma kulture sačinjavaju pročelnici pojedinih sekcija, te prema tome kao pročelnik spomenute sekcije treba prisustvovati svim sjednicama koje se održavaju redovito svakog ponedjeljka u 20. sat. u prostorijama Doma kulture, bez posebnog poziva, na iste.

U potpisu predsjednik (nečitko) – Vinko Vošicki?

U impresumu drugog i svih ostalih brojeva, osim 7. i 8. koji su bez impresuma, izdavač je Odbor za osnivanje Muzeja grada Koprivnice, kao sekcija Doma kulture. Izašlo je ukupno 8 brojeva. Tijekom 1946. i 1947. godine Zbornik je izlazio tri puta godišnje. U 1948. godini izašao je svega jedan, travanjski broj, a zadnji je izašao tek 1953. godine, dvije godine nakon otvorenja Muzeja (1951). Ovaj prekid u izlaženju Zbornika objašnjava dopis Ministarstva prosvjete – Odjel za kulturu i umjetnost, upućen Kotarskom narodnom odboru – Prosvjetnom odjelu, pod br. 23.572-VI-3-1948 od 16. travnja 1948. godine. Dopis sljedećeg sadržaja citira se u potpunosti;

Na osnovu dosadanih brojeva „Zbornika muzeja grada Koprivnice“ stekao je ovaj Odjel mišljenje, da nema nikakvih opravdanih razloga za daljnje izlaženje ovoga lista. Sadržaj većine objavljenih članak nije ni u stručnom ni idejnom pogledu zahvatio muzejsku problematiku kako se ona danas postavlja. Smatramo, da se treba pričekati dok se stvore uslovi za izlaženje jednog centralnog lista, koji će stručno i ideološki izdizati naše muzejske kadrove, a ujedno popularizirati muzejski rad među širokim narodnim slojevima. Molimo Vas da gornje obrazložite Muzejskom odboru koji izdaje list. Smrt fašizmu-Sloboda narodu! U potpisu načelnik Ivan Dončević.

Spis je zaprimljen kod KNO-a u Koprivnici 20. travnja 1948. godine pod brojem 8587.-II. Ubrzo nakon prvog dopisa Ministarstva prosvjete, istog Odjela, uslijedio je upit pod br. 29.415-VI-3-1948. KNO-u sljedećeg sadržaja;

Ovaj odjel primio je ovih dana 7. broj „Zbornika muzeja grada Koprivnice“. U vezi s tim molimo Naslov da nas obavijesti dali je postupljeno prema našem dopisu broj 23572 od 17.IV. te ponovno upozoravamo Naslov da je potrebno obustaviti daljnje izlaženje toga lista.

Kotarski narodni odbor prosljedio je dopis Ministarstva Kotarskom javnom tužioštvu 20. svibnja 1948. godine, a ono se obratilo Gradskom narodnom odboru, 7. lipnja 1948. godine sljedećim riječima;

Dostavljamo Vam dopis Ministarstva prosvjete NRH Kotarskom N O-u odboru Koprivnica u predmetu obustave izlaženja Zbornika Muzeja grada Koprivnice time, da pozovete Odbor za redakciju Zbornika i objasnite mu, da je potrebno da isti prestane sa radom iz razloga navedenih u pomenutom dopisu Ministarstva prosvjete Kotarskom N O-u.

ZBORNIK

MUZEJA GRADA KOPRIVNICE

S A D R Ž A J :

Uredništvo :	Osnivanje muzeja grada Koprivnice
”	Darovatelji
Laszowski Emil :	Prijevod povelje kralja Ludovika I. iz g. 1356.
Kostrenčić dr. Marko :	Ius gladii
Stahuljak dr. Milan :	Baltazar Dvorničić Napuly
Brozović dr. Leander :	Uništena spomen-slika iz 1657. godine
Filić Krešimir :	Koprivnički mesari prepisuju pravila varaždinskog mesarskog ceha g. 1697.
Gavazzi dr. Milovan ;	Vezovaki
Brozović dr. Leander ;	Velika i Mala Koprivnica

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSVJETE

P r i j e p i s

ODJEL ZA KULTURU I UMJETNOST
Broj: 23.572-VI-3-1948.
Zagreb, 16. IV. 1948.

Predmet: Zbornik muzeja grada Koprivnice

KOTARSKOM NARODNOM ODBORU
Prosvjetnom odjelu

KOPRIVNICA

Na osnovu dosadanih brojeva "Zbornika muzeja grada Koprivnice" stekao je ovaj Odjel mišljenje, da nema nikakvih opravdanih razloga za daljnje izlaženje ovoga lista. Sadržaj većine objavljenih članaka nije ni u stručnom ni idejnom pogledu zahvatio muzejsku problematiku kako se ona danas postavlja. Smatramo, da se treba pričekati dok se stvore uslovi za izlaženje jednog centzalnog lista, koji će stručno i ideološki izdizati naše muzejske kadrove a ujedno popularizirati muzejski rad među širokim narodnim slojevima.

Molimo Vas da gornje obrazložite Muzejskom odboru koji izdaje list.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU

Broj 0 K N 494
22.V.1948. god.

Načelnik:

Ivan Dončević/

v.r.

(žig)

KOTARSKOM NARODNOM ODBORU
TAJNIŠTVO

Koprivnica

Spis je zaprimljen kod Kotar. N. O. - A u Koprivnici dne 20. IV. 1948. pod brojem 8587.-II.

Prosvjetni odsjek

21. IV. 1948.

po znanju

Podpis: nečitljivik

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSVJETE
Odjel za kulturu i umjetnost
Broj: 29.415 -VI-3-1948

(žig)

Predmet: Zbornik muzeja grada Koprivnice

KOTARSKOM NARODNOM ODBORU
TAJNIŠTVO

KOPRIVNICA

Ovaj Odjel primio je ovih dana 7. broj "Zbornika muzeja grada Koprivnice" U vezi s time molimo Naslov da nas obavijesti dali je postupljeno prema našem dopisu broj 23572 od 17. IV. te ponovno upozoravamo Naslov da je potrebno obustaviti daljnje izlaženje toga lista.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU
Zagreb 12.V.1948.

Načelnik
Ivan Dončević/
v.r.

(žig)

Napominjemo, da ovo treba riješiti putem dogovora, a u koliko redakcioni Odbor Zbornika nebi pristao na obustavak izlaženja lista, dostavite cijeli predmet ovom tužioštvu, koje će pokrenuti krivični postupak po zakonu o štampi pred Okružnim sudom Bjelovar, da se obustavi izlaženje Zbornika. U potpisu je javni tužilac Kotara Ivas Krsto.²⁶

Zbornik je prestao izlaziti, međutim još jedan, i to 8. broj, ipak je izašao 1953. godine. Broj donosi detaljan opis otvorenja Muzeja 27. srpnja 1951. godine i dva povijesna teksta, jedan je vezan uz Kamengrad, a drugi je nastavak popisa pohranjenih (svjetovnjaka) u kripti franjevačke crkve u Koprivnici.

PODRAVSKA revija : književnost - kultura i društvena pitanja (1953)

Časopis 1953. godine pokreće Klub studenata grada i kotara Koprivnica. Časopis je pokrenut minimalnim sredstvima kako kaže redakcija u svom obraćanju čitateljima, pozivajući sve kulturne radnike Podravine (i bliže okoline) kojima leže na srcu književna ili društvena pitanja da svoje radove dostavljaju redakciji. U redakcijskom odboru bili su Mato Kudumija, Ivo Smoljan, Dušan Milivojević, Vjera Biondić i Vlado Petrinić, a odgovorni urednik je Ivo Smoljan. Uz književne priloge članova redakcije, književne priloge objavljivali su primjerice i Miroslav S. Mađer, Josip Pupačić, Đuro Rašan, Zvonko Petrović. Književni priloz i rubrika *Osvrti i prikazi* sadržajna su osnova ove revije koja po svojim ostalim obilježjima (učestalost izlaženja, format, tisk, broj stranica) za razliku od ostalih, kasnijih pokušaja, zapravo je časopis. Nažalost, i ovaj obećavajući časopis nije bio dugog vijeka, izašla su svega dva broja. Časopis je trebao izlaziti dvomjesečno.

IRIZ : industrijsko reklamni-informativni zabavnik (1955)

Jedina veza ovog iznimno zanimljivog reklamnog polumjesečnika s Koprivnicom je tiskarska. Tiskan je 1955. godine u tiskari „Mihovila Pavleka Miškine. Izdavač je Konzorcij „IRIZ“ iz Zagreba, a urednik je bio Branislav Resimić. U obliku stripa, prema scenariju Branimira Gjurina, uz izvrsne crteže Waltera Neugebauera, reklamirano je niz poduzeća i proizvoda.

26 MGKC. Pismohrana Muzeja / 1948. Prijepis dokumenta Ministarstva prosvjete, Odjela za kulturu i umjetnost, 16.04.1948. Predmet: Zbornik muzeja grada Koprivnice.

Kao podloga za ovaj, prvi broj poslužilo je poznato djelo francuskog pisca Aleksandra Dumaša *Trimušketira*. Na svakoj stranici nalazi se crtež i tekst koji reklamira određeni proizvod.²⁷ Nije poznato je li izašao još koji broj ovog zanimljivog zabavnika koji, naprosto, zbog svoje unikatnosti, nije mogao bit preskočen u ovom prikazu koprivničkih časopisa (s kojima zapravo ima malo dodirnih točaka). Zanimljiva činjenica leži u odabranom datumu izlaženja, a to je 1. travnja.

NAPREDNA POLJOPRIVREDA : bilten Komisije za sjetvu pri Kotarskom odbor SSRN-a Koprivnica (1960)

Iz podnaslova proizlaze sva obilježja biltena, međutim, izgledom i sadržajem (koji osim izvješća, donosi i niz poljoprivrednih savjeta), poprma odlike časopisa. U Muzeju se čuvaju dva broja. Koliko ih je izašlo, za sada nije utvrđeno.

PODRAVSKI ZBORNİK (1975 -)

Zbornik radova o Podravini pripada skupini periodičkih publikacija, izlazi jedanput godišnje. Njegovo izlaženje pokrenuto je 1975. godine, iz više razloga, a jedan od njih je, svakako, nedostatak općedruštvenog i kulturološkog časopisa, što se vidi i iz ovog pregleda. Rasprave koje su se vodile unutar kulturne zajednice o koncepciji i namjeni takve publikacije, rezultale su pokretanjem zbornika koji je *neophodan za daljnji razvoj pisane riječi i znanosti u Podravini i o Podravini*. Izdavač Zbornika je Muzej grada Koprivnice, a prvi urednik bio je poznati kulturni i javni djelatnik Dragutin Feletar. Ovdje valja podsjetiti na činjenicu da je Zbornik pokrenut kao regionalna publikacija te da u dosadašnjih 37 godina izlaženja nije bilo većih odstupanja od prvobitne koncepcije.

PODRAVKA : znanstveno–stručni časopis (1983 -1997)

Izlaženje časopisa pokrenula je Podravkina radna jedinica: Istraživanja i razvoj. Iz uvodnika kojeg potpisuje Uredništvo jasno je naznačena koncepcija časopisa utemeljena na poslovnom

27 Evo jednog primjera crtane reklame za proizvode „Sljemena“. Neugebauerov crtež slijedi radnju teksta koji se nalazi ispod njega. „*Idi sinko u svijet, kad si to nakanio. Evo ovdje je pismo za gospodina De Trevoille-a, kapetana kraljeve garde. A pošto je put do glavnog grada dug i naporan, majka ti je napunila torbu najfinijim suhomesnatim proizvodima, koje proizvodi tvornica suhomesnatih proizvoda „Sljeme“.*“

iskustvu. Podravka bi trebala biti još jedna *spoljoprivredna stručnjaka iz proizvodnje i stručnjaka znanstveno-istraživačkih institucija*. Stoga je časopis donosio članke iz područja kojima se tvrtka bavi – poljoprivrede, proizvodnje hrane te kemijsko-farmaceutske proizvodnje. Prvi broj časopisa izlazi 1983. godine. Prema najavi časopis je trebao izlaziti dva puta godišnje, no planirana dinamika je izostala pa *Podravka* izlazi ponekad kao dvobroj ili jedanput godišnje. Nedosljednost u izlaženju prati i nedosljednost numeracije, pa tako od 1. broja 1983. godine do 9. broja 1997. godine postoji kontinuitet u navođenju brojeva, ali je prekinut 1988. godine što se može pripisati i novom uredniku. Od tada pa do prestanka izlaženja časopisa, svako godišnje, odnosno godina, započinje s brojem jedan.

BILOGORSKI PLANINAR : časopis Hrvatskog planinarskog društva „Bilo“ Koprivnica (1976 – 1997)

Bilogorski planinar zapravo je slijednik planinarskog lista *Planinar* koji je pokrenulo varaždinsko Planinarsko društvo „Ravna Gora“ u želji da se planinarska misao što više razvije kod ljubitelja prirode, da u časopisu pokušaju iznijeti svoje utiske o planini, svoja mišljenja, želje i sve ono što bi bilo korisno da se čuje i upozna. Prvi broj izlazi u veljači 1976. godine, a izdavač je Planinarsko društvo „Bilo“ Koprivnica. Od 1980. godine časopis mijenja naslov i nadalje izlazi kao *Bilogorski planinar: list Planinarskog društva „Bilo“ Koprivnica*. Urednik Planinara je Zlatko Smerke, a urednik Bilogorskog planinara je Milivoj Kovačić. Prvi broj započinje novom numeracijom i kreće od broja 1 do broja 44 (studeni 1997. godine) koji je ujedno i zadnji broj časopisa dok je numeracija godišta dvostruka. Jedno godišnje uključuje i numeraciju *Planinara*, a drugo samo *Bilogorskog planinara*.

SCIENTIA PODRAVIANA : glasilo Povijesnog društva Koprivnica (1989 -)

Časopis pokreću dva društva, Povijesno i Geografsko 1989. godine koji svoj put započinje kao informativni bilten istih društava (kako se navodi u podnaslovu). Sukladno podnaslovu, prvi brojevi donose izvješća o radu i aktivnostima društava. Isto vrijedi i za sam izgled lista. Proizveden je *offset* tehnikom pa doista i izgleda kao bilten. No, od broja 5 dolazi do promjena u podnaslovu, a postepene promjene događaju se i u samom izgledu lista. Transformacija

koja je uslijedila učinila je *Scientia Podraviana* časopisom, i izgledom i sadržajem. Uz redovna izvješća o radu i aktivnosti Društva, zastupljeni su tematski članci, izvješća sa znanstvenih skupova, osvrti na održana predavanja, brojni intervjui s istaknutim znanstvenicima i zaslužnim članovima Društva, prikazi knjiga, kratke informacije i zanimljivosti. Do 1994. godine časopis je izlazio dva puta godišnje, a potom uglavnom izlazi jednom godišnje. Uredničku funkciju od prvog broja obnaša koprivnički novinar Mirko Lukavski.

2.3. Razdoblje od 1990. do 2000.

Društvene promjene i procesi započeti krajem 80-ih odrazit će se i na nakladništvo te pokrenuti novi tip serijskih publikacija – tabloida²⁸ – koji su obilježili rane 90-e. Prvi koprivnički tabloid, *Koprivnički magnum*, izlazi 1990. godine, a nasljeđuje ga *Super magnum*. Izlaženje im je bilo kratkotrajno. Domovinski rat i ratna zbivanja, kao snažno, neizostavno i nezaboravno obilježje života Hrvatske krajem stoljeća, u Koprivnici je zabilježen na stranicama vojnog lista *Gardist*. Ostali časopisi koji izlaze tijekom 90-ih su ili nastavak časopisa koji su izlaženje započeli krajem 80-ih (primjerice, *Scientia Podraviana*, *Podravka: znanstveni časopis*, *Bilogorski planinar*) ili s izlaženjem započinju novi časopisi – *Hrvatski zemljopis*, *Nagruća*, *Močile*.

GARDIST : glasilo vojne pošte 2139 Koprivnica (1991-1993)

Krajem 1991. godine u Koprivnici je pokrenut prvi vojni list *uneovisnoj državi Hrvatskoj*. Njegov osnivač i izdavač bila je V.P. 2139 Koprivnica. Urednik je, od prvog do zadnjeg broja, poznati koprivnički publicist Mladen Pavković koji u uvodniku naslova „Mora ih se pobijediti“ kaže *Pokrenuli smo ovo glasilo u želji da pratimo sve u svezi Zbora narodne garde, odnosno obrane naše domovine*. List donosi niz kratkih tekstova brojnih suradnika koji pišu o mobilizaciji, događajima s ratišta, o svirepostima agresora, o humanitarnim akcijama, o najrazličitijim temama iz

²⁸ Tabloid – u SAD-u, naziv za novine koje donose senzacionalne i i obično napuhane vijesti. Klaić, Bratoljub. Rječnik stranih riječi. Zagreb: Nakladni zavod MH, 1979.

ratne svakodnevnice, o stradanjima na bojištima, donosi intervjue, razne bilješke, osvрте, prikaze, i obvezni *in memoriam*. List izlazi kontinuirano, polumjesečno do broja 18, nakon kojega počinje izlaziti neredovito, a ubrzo se i gasi. Tijekom izlaženja, u nekoliko je navrata mijenjao podnaslove pa se od br. 11 radi o glasilu 117. brigade Hrvatske vojske Koprivnica, od br. 1/20 o glasilu Kluba pripadnika Hrvatske vojske – 117. brigade, a posljednji broj, br. 4/20 ima čak tri podnaslova: glasilo Kluba pripadnika Hrvatske vojske: Udruge hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata: Hrvatskih vojnika invalida Domovinskog rata, podružnica Koprivnica. Promjenama podnaslova list se prilagođava potrebama raznih udruga proizašlih iz Domovinskog rata kojima se i obraća. Osim promjena učestalosti izlaženja, zamjećuje se i nedosljednost numeracije vezane uz godište izlaženja, kao i brojeve u trećem godištu izlaženja.

NAGNUĆA : časopis za umjetnost i kulturu mladeži Koprivničko-križevačke županije (1993-2001)

U *Uvodniku* drugog broja, urednik obrazlaže svrhu i cilj pokretanja časopisa, kao i otvorenost za suradnju, prije svega prema mladim stvaraocima, kao i onima koji rade s mladima i za mlade. Kao što stoji u podnaslovu, razmatraju se pitanja iz navedenih područja, uočena od strane brojnih mladih suradnika, koja se smatraju dovoljno zanimljivima za onaj krug čitateljstva kojima je časopis i namijenjen. Objavljuju se stihovi i prozni uradci suradnika. Časopis, tijekom izlaženja, jednom mijenja podnaslov. Od broja 10 on glasi: časopis za kulturu, umjetnost i društvo. Promjenu podnaslova prati i promjena samog izgleda časopisa. Mijenja se dizajn, povećava se broj stranica pa je moguće zaključiti da se sadržajno obogaćuje. Za razliku od prvog broja (za koji se može reći da je časopis samo po podnaslovu), svi brojevi nakon desetog imaju odlike kulturološkog časopisa. Vjerojatno je časopis pronašao i financijsku potporu, koju je bio prisiljen tražiti da bi uopće izlazio, kako je to u spomenutom *Uvodniku* istaknuo urednik, ali ne bez muke, na što upućuju promjene izdavača, kojima se pridružuju i suizdavači.

HRVATSKI ZEMLJOPIS : časopis za zemljopis i povijest (1994 - 2002)

Izlaženje ovog stručnog i popularnog časopisa započinje u Koprivnici u nakladi Nakladne

kuće „Dr. Feletar“. Premda je ciljana skupina kojoj se u svom uvodniku obraća urednik Dragutin Feletar školska populacija, obilje zemljopisnih tema (koje ne obrađuju samo nacionalni prostor, već donose sadržaje iz svijeta), privuklo je velik broj poklonika u javnosti. Razlog tome je nedostatak upravo takvog časopisa. Časopis izlazi mjesečno, s pauzom tijekom školskih praznika. Tijekom 2002. godine mijenja naslov i od tada izlazi pod novim – *Meridijani*.

MOĆILE : župni časopis za vjersku izobrazbu (1995 -)

Zamisao za pokretanje časopisa došla je iz *kruga mladih, pa mi je želja da to bude list mladih svima upućen*, napisao je urednik časopisa u svom obraćanju čitateljima budućeg lista. Prvi broj časopisa izlazi 15. kolovoza 1995. godine i (prema najavi) trebao bi izlaziti 5 puta godišnje: za Veliku Gospu, blagdan Svih Svetih, Božić, Uskrs i Duhove. Časopis je okupio velik broj suradnika koji su zajedno s urednikom obradili niz tema vezanih uz blagdane, nebeske zaštitnike, kulturni i glazbeni život župe, povijest župe, priče o župljanima, hodočašća župljana i niz drugih aktualnih vijesti iz života zajednice. Časopis od početka izlaženja nije mijenjao niti urednika, niti format, niti učestalost izlaženja – sve do 2011. godine, kada časopis počinje izlaziti jedanput godišnje.

3. Časopisi u Zavičajnoj zbirci

Kataloški zapis, donekle modificiran, donosi pregled onih časopisa koji se čuvaju u zavičajnoj zbirci. On se ne podudara s gore navedenim pregledom koprivničkih časopisa koji su tijekom 20. stoljeća izlazili u Koprivnici jer nisu svi sačuvani u Muzeju. Velik broj naslova je sačuvan u potpunosti, međutim, ima i nekih kojima nedostaju pojedini brojevi, što je vidljivo iz zapisa. Na nama je da ih pokušamo prikupiti, a čitatelje ovih redaka, molim da nam u tome pomognu.

BILOGORSKI PLANINAR: list planinarskog društva „Bilo“ Koprivnica / [glavni i odgovorni urednik Milivoj Kovačić]. – God.1.br.1 (travanj 1980) – god.20=12, br.44 (studeni 1997). – Koprivnica

: Planinarsko društvo „Bilo“ 1980-1997.

Od god.15=11,br.31(1991) podnasl.: časopis Planinarskog društva „Bilo“ Koprivnica. – Od god.1(1980)-god.15=11,br. 32(1991)izdavač: Planinarsko društvo „Bilo“ Koprivnica; od god.15=11, br. 33(1991): Hrvatsko planinarsko društvo „Bilo“ Koprivnica.

DJEČJI VJENČIĆ / [urednik Stjepan Kukec]. – God.1,br.1(1926) -br.2(1926). – Koprivnica : izdavač i štampar Vinko Vošicki, 1926.

DOMAĆE OGNJIŠTE : tjednik za zabavu i javni život / [urednik Vladimir Blašković]. – Br. 1(1928) - br.6(1928); br.8(1928) - br.13(1928). – Koprivnica : izdavač i vlasnik Vinko Vošicki, 1928.

Od br.11(1928) urednik: Stjepan Kukec.

GARDIST : glasilo vojne pošte 2139 Koprivnica / [glavni urednik Mladen Pavković]. – God.1, br.1(listopad 1991) - god.1[i.e.3], br. 4/20(srpanj 1993). – Koprivnica : V.P.2139, 1991-1993.

Od god.2,br.11(1992) podnasl.: glasilo 117. brigade Hrvatske vojske Koprivnica; god.2,br.1/20(1992): glasilo Kluba pripadnika Hrvatske vojske - 117. brigade; od god.3,br.4/20(1993): glasilo Kluba pripadnika Hrvatske vojske: Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata-podružnica Koprivnica: Hrvatskih vojnika invalida Domovinskog rata.

HRVATSKI SEOSKI PČELAR : organ svih pčelara, koji hrvatski govore i umiju čitati / [izdaje i uređuje Mijo Kos]. – Tečaj 1, br.1(ožujak 1901) – tečaj 2, br. 12(ožujak 1903). – Koprivnica : Mijo Kos, 1901-1903. [Koprivnica: tisak T. Kostinčer]

HRVATSKI ZEMLJOPIS : časopis za zemljopis, povijest i prirodu / [glavni urednik Dragutin Feletar]. – 1994,br.1(svibanj) - tečaj 9,br.66(lipanj 2002). – Samobor : Hrvatski zemljopis, 1994-2002. – Od 1994-tečaj 8,br.2(1995) podnasl.: časopis za zemljopis i povijest. – Od 1994-tečaj 2,br.5(1995) izdavač: Nakladna kuća „Dr Feletar“. – Od 1994-tečaj 2,br.5(1995) mjesto izlaza Koprivnica. – Nastavlja se kao: Meridijani (Samobor)

IRIZ : industrijski reklamno-informativni zabavnik / [glavni i odgovorni urednik Branislav

Resimić]. – God.1,br.1(travanj 1955). – Zagreb : Konzorcij „IRIZ-a“, 1955. – Tiskara Mihovila Pavleka Miškine, Koprivnica.

JUGOSLAVENSKI VINOGRADRA I VOĆAR / [odgovorni urednik Franjo Grubešić]. – God. 6, br. 3(veljača 1924) - god.7,br.19(listopad 1925). – Zagreb : vlasnik Jugoslavenski Kompas d. d., 1919 - 1925.[Zagreb: tisak Štamparija Jugoslavenskog Kompassa]

Od god.6, br.12-13(1924) naslov: Vinogradar i voćar. – Od god.6, br. 12-13(1924) urednik: Ivan Rast; od god.7, br 3(1925) M. Urbani; od god.7, br.18(1925) Stjepan Kukec. – Od god.6,br.12-13(1924) vlasnik i izdavač: Vinko Vošicki. – Od god.6, br.12-13(1924) mjesto izdanja: Zagreb-Koprivnica.

KNJIŽEVNA REPUBLIKA : mesečnik za sve društvene probleme / [urednik Miroslav Krleža]. –

God.1.br.1(listopad 1923) – god.2,br.11-12(studenj-prosinac 1925). – Zagreb : [M.Krleža], 1923 – 1927.[Koprivnica: tisak V. Vošicki]

MERIDIJANI : časopis za zemljopis, povijest, ekologiju i putovanja / [glavni i odgovorni urednik Dragutin Feletar]. – God.9,br.67(rujan 2002) - br. 160(2011). – Samobor : Meridijani, 2002- .

MOČILE : župni časopis za vjersku izobrazbu i aktualnosti / [glavni urednik Leonard Markač]. – God.1,br.1(1995); god.2,br.6(1996) – god.17,br.79(prosinac 2011). - Koprivnica : Župa Močile, 1995. - .

NAGNUĆA : časopis za umjetnost i kulturu mladih Koprivničko-križevačke županije / [glavni urednik Mladen Levak]. – God.1,br.1(srpanj 1993) - god.7,br.1(zima 1999); god.8,br.5/6(2000/2001). – Koprivnica : Centar mladih Koprivnica, 1993-2001.

Od god.2,br.10(1994) podnasl.: časopis za kulturu, umjetnost i društvo. – Od god.4,br.1(16): izdavač: ANIMATon .

NAPREDNA POLJOPRIVREDA : bilten Komisije za sjetvu pri Kotarskom odboru SSRN-a Koprivnica / [odgovorni urednik Ignac Vrban]. – God.1,br.1(veljača 1960) - br.2(travanj 1960). – Koprivnica: Poljoprivredna stanica, 1960.

PLANINAR : list planinarskog društva „Ravna Gora“ Varaždin / [odgovorni urednik Zlatko Smerke]. – God.1,br.1(veljača 1976) – 9(prosinac 1979). – Varaždin : Planinarsko društvo „Ravna Gora“ 1977-1979.

Od br.3(prosinac 1977) izdavač: Planinarsko društvo „Bilo“ Koprivnica.

PODRAVKA : znanstveno stručni časopis / [glavni i odgovorni urednik Zvonko Petrović]. – God.1,br.1(1983) – god.10,br.1(1993). – Koprivnica : „Podravka“, Ro „Istraživanja i razvoj“, 1983-1993.

Od god.5,br.7-8(1987) urednik Ante Babić.

PODRAVSKA revija : književnost, kultura i društvena pitanja / [glavni urednik Ivan Smoljan]. – Br.1(siječanj) - 2(veljača-ožujak 1953). – Koprivnica : Klub studenata Grada i Kotara Koprivnice, 1953.

PODRAVSKI ZBORNIK / [urednik Dragutin Feletar]. – Koprivnica : Muzej grada Koprivnice, 1975 - .

PODRAVSKI ZVON : glasilo vatrogasne župe Koprivnica / [uređuje Mirko Lendvaj]. – God.1,br.1(1934?). – Koprivnica : Izdavač i vlasnik Vatrogasna župa u Koprivnici, 1934?

PREPOROD : smotra za crkveno-politička te staleška pitanja katoličkog klera i crkve u kraljevstvu SHS / [izdavatelj i odgovorni urednik Stjepan Zagorač]. – God.1,br.1(siječanj-veljača 1920) – br.3(svibanj-lipanj 1920); br. 5(studeni 1920). – Koprivnica : Stjepan Zagorac, 1920-1925. [Koprivnica: tisak V. Vošicki]

Od god.2,br.1(1921) podnsl.: vjesnik za reformu katoličke crkve u S.H.S. - Od god.1,br.5(1920) urednik: Stjepan Vidušić. – Od god. 2,br.18(1921) izdavač: Stjepan Vidušić. – Od god. 2,br.1(1921)mjesto izdavanja Zagreb.

SCIENTIA PODRAVIANA : informativni bilten Povijesnog i Geografskog društva u Koprivnici / [urednik Mirko Lukavski]. – God.1,br.1(lipanj 1989) – god.23,br.25(2011). – Koprivnica : Povijesno i Geografsko društvo, 1989 - .

Od god.3, br.5(1991) podnsl.: list Geografskog i Povijesnog društva u Koprivnici; od god.5, br. 8(1993): list Ogranka matice hrvat-

ske, Geografskog i Povijesnog društva; od god.6, br. 9(1994); list Povijesnog društva Koprivnica; od god.9,br.13(1997); glasilo Povijesnog društva Koprivnica.

VJESNIK ŽUPE SV. NIKOLE / [urednik Stjepan Pavunić]. – God.1925.-1927.;1937. – Koprivnica : Župa sv. Nikole, 1925-1937.

ZAGREBAČKI ILUSTROVANI LIST / [odgovorni urednik Zlatko Špoljar]. – God.1,br.1(studeni 1924) – god.2,br.39(1925). – Koprivnica : Vinko Vošicki, 1924-1925.

Od god.2,br.7(1925) – god.2,br.36(1925) podnsl.: Obiteljski časopis za pouku i zabavu. – Od god.2,br.35(1925) urednik: Stjepan Kukec.

ZBORNIK MUZEJA GRADA KOPRIVNICE / [urednik Leander Brozović]. – God. 1, br.1(kolovoz 1946) – god.4, br.8(siječanj 1953). – Koprivnica : Odbor za osnivanje Muzeja grada Koprivnice, 1946-1953.

Od god.1,br.2(1946) izdavač: Odbor za osnivanje Muzeja grada Koprivnice kao sekcija Doma Kulture.

4. Zaključno

Stogodišnja tradicija izdavaštva dala je Koprivnici ne tako mali broj časopisa, od kojih su neki bili namijenjeni lokalnoj sredini dok su drugi pak bili namijenjeni regionalnoj ili nacionalnoj, što je ovisilo o uređivačkim politikama njihovih vlasnika. Vrijeme u kojem su pokretani utjecalo je na njihove koncepcije, namjere i ciljeve izlaženja. Ono što im je zajedničko, bez obzira na vrijeme izlaženja, jest postojanje ne malog broja časopisa koji su kratkovječni. Manji je broj onih koji uspješno izlaze kroz duži niz godina. Razloga kako za kratkovječno, tako i za dugovječno izlaženje ima mnogo. Pregled časopisa ne analizira probleme s kojima se susreću izdavači ili zašto je neki časopis uspješniji od drugog, ali iz pregleda se može uočiti da svaki od spomenutih časopisa ima svoju priču i sudbinu. Problematika koja se otvara ulaskom u prostor časopisa dovoljno je zanimljiva, slabo poznata pa bi trebala biti dovoljno poticajna za istraživanja iz raznih specijalističkih perspektiva, primjerice, socioloških, povijesnih, kulturoloških. S obzirom da se knjižnična grada u Hrvatskoj

obrađuje u različitim knjižničnim programima, teško je i nemoguće odrediti kada će se ti različiti programi objediniti u jedan zajednički katalog u kojem će sva građa biti dostupna pretraživanju i svi obrađeni naslovi vidljivi. Zato se objavljivanje popisa časopisa vrijedne Zavičajne zbirke Muzeja grada Koprivnice nudi kao jedina i neophodna informacija o njima.

Summary

The article deals with magazines that were being published in Koprivnica during the 20th century. The represented data is a result of bibliographic data base research and other available resources of the magazines for which there is evidence that they have been published or printed in Koprivnica. The article provides not only the title names and the magazines' unique identification marks, but also gives an insight into the "life" of the magazines themselves as well as the publisher's aspirations of keeping the magazines in print for as long as possible. The short-lived magazines are easily lost and forgotten so it is virtually impossible to collect and preserve them as an annual file. Therefore, some of the titles and the few remaining copies of the magazines are being kept in the Museum of Koprivnica, representing the true uniques. That is especially true for the magazines that were being published during the II. World War. In that period, the main role of publishing was done by Vinko Vošicki who, in his aspiration to enrich the social and cultural life of the region and the city, showed an incredible persistence in his constant search for new contents and themes trying to arouse the interest of his fellow-citizens, publishing new magazines immediately after shutting one down. The result of that was a set of magazines, each one in print for not more than two years. Unlike the first part of the article which gives an overview and the conditions in which the magazines were being printed, the second part, throughout the modified catalogue record, brings an overview of the fond kept in the Museum. It serves not only to inform but to point out to the importance of conservation. Conservation can only be done if given the right resources and preserving systematically. If that is left out, the future of the archives remains unknown.

Literatura

1. Batinić, Štefka. *Zabava i pouka dobroj djeci i mladeži: hrvatski časopisi za djecu i mladež od 1864. do 1945.* Zagreb: Hrvatski školski muzej, 2004.
2. Feletar, Dragutin. *Iz povijesti koprivničkog tiskarstva.* Koprivnica: Podravka, 1978.
3. Hobljaj, Alojzije. „Anđeo čuvar“-Mjesečnik za djecu i mladež u prvoj polovini 20. stoljeća. Doprinos religioznom odgoju u kontekstu općega odgoja i obrazovanja. // *Croatia Christiana* 56(2005), 147-149.
4. *Hrvatska književna enciklopedija.* Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2010.
5. Klaić, Bratoljub. *Rječnik stranih riječi.* Zagreb: Nakladni zavod MH, 1979.
6. Kolar-Dimitrijević, Mira. Jedno viđenje grada Koprivnice od 1901. do 1918. // *Podravina: časopis za multidisciplinarna istraživanja* 8,16(2009), 5-28.
7. Kovačić, Milivoj. *Stjepan Pavunić: Virovec, vrbovečki i koprivnički župnik.* Koprivnica: Hrvatski zemljopis, 2001.
8. Krušelj Željko. Razvoj omladinske štampe općine Koprivnica (1953-1882). // *Podravski zbornik* 1982., 180-189.
9. Šimunić Antun. Martin Fuček (1903-1968): prilozi za bibliografiju // *Svezak* 2,2(1986), 53-56.

Izvori

1. *Podravska hrvatska straža* 2,6(11. veljača 1911),3.
2. Muzej grada Koprivnice, Pismohrana Muzeja.
3. Muzej grada Koprivnice, Časopisi iz Zavičajne zbirke.
4. Muzej grada Koprivnice, Novine.
5. Spis br.23.572-VI-3-1948., 16.04.1948. Zbornik muzeja grada Koprivnice.